

Profilaktyka Raka Jelita

2023-03-07

Program badań przesiewowych raka jelita grubego w latach 2019-2021

Program finansowany przez Ministerstwo Zdrowia w ramach „Narodowej Strategii Onkologicznej”.

W latach 2019-2021 z możliwości wykonania badania konoskopowego w ramach programu skorzystało 1220 osób:

- w 2019 roku 500 osób, w tym 109 badań wykonanych w znieczuleniu
- w 2020 roku 400 osób, w tym 110 badań wykonanych w znieczuleniu
- w 2021 roku 320 osób, w tym 115 badań wykonanych w znieczuleniu

W przypadku 640 pacjentów wykryto i usunięto polipy jelita grubego, u 8 osób wykryto nowotwór jelita grubego.

Główne cele Programu badań przesiewowych raka jelita grubego:

- zwiększenie odsetka raków wykrywanych we wczesnych stadiach zaawansowania (A i B wg Dukes'a),

- zwiększenie odsetka wyleczenia (5-letnich przeżyć),
- obniżenie zachorowalności na raka jelita grubego,
- obniżenie umieralności na raka jelita grubego,
- obniżenie kosztów leczenia raka w skali kraju (dzięki leczeniu raków wykrywanych we wczesnych stadiach zaawansowania i dzięki usuwaniu stanów przedrakowych – polipów).

Do skorzystania z badań kwalifikowały się:

*osoby w wieku 50 – 65 lat, niezależnie od wywiadu rodzinnego,

*osoby w wieku 40 – 49 lat, które mają krewnego pierwszego stopnia, u którego rozpoznano raka jelita grubego,

*osoby w wieku 25 – 49 lat z rodziny z zespołem Lyncha. W tej grupie osób konieczne jest potwierdzenie rozpoznania przynależności do rodziny z zespołem Lyncha z poradni genetycznej na podstawie spełnienia tzw. kryteriów amsterdamskich i ewentualnego badania genetycznego. Członkowie takiej rodziny powinny mieć powtarzane kolonoskopie, co 2-3 lata, chyba, że badanie genetyczne wskaże, że u danej osoby nie ma mutacji genetycznych i że dana osoba może być zwolniona z wykonywania kontrolnych (nadzorczych) kolonoskopii

*osoby w wieku 20-49 lat z rodziny z zespołem polipowatości rodzinnej gruczolakowatej (FAP).

Kryteria dyskwalifikujące:

*objawy kliniczne sugerujące istnienie raka jelita grubego

* kolonoskopia w ostatnich 10 latach